

Ubi panis ibi patria

Een studie naar de acculturatie van Italiaanse migranten in de
Verenigde Staten tussen 1880 en 1910

Naam: Tommy Schmitz

Studentnummer: s4780922

Cursus: LET-GESB3100 Bachelorwerkstuk

Begeleider: dr. P. Puschmann

Woordenaantal: 9.320

Vertaling titel: *Ubi panem ibi patria* (letterlijk: ‘waar het brood is, is het vaderland’). Deze leus was volgens de Frans-Amerikaanse verlichtingsschrijver Crèvecoeur het motto voor alle Europeanen die naar de Verenigde Staten migreerden.¹

¹ Ubi Panis ibi patria, Internet Archive Wayback Machine, <https://web.archive.org/web/20140201220441/http://iron.lmc.gatech.edu/~ntrivedi6/blog/?p=604> (geraadpleegd 12 januari 2021).

Inhoudsopgave

Ten geleide	4
Acculturatie in de ‘nieuwe’ wereld	4
Theoretisch kader en methodologie.....	6
Status Quaestionis	9
Demografische data	12
Chronologische ontwikkelingen.....	13
‘Oude’ vs. ‘nieuwe’ migratie.....	15
Geografische factoren.....	18
Urbaan-rurale verhoudingen.....	19
Regionale verdelingen.....	21
Engelse taalvaardigheid.....	24
Conclusies	26
Bronnen	30
Literatuur	30

Ten geleide

Op de foto op de titelpagina wordt het bruisende leven van de hoofdstraat Mulberry Street van Little Italy in New York getoond. New York werd tijdens de grote migratiebeweging van de negentiende en vroege twintigste eeuw een centrum van Italiaanse migranten in de VS.² Italianen die de overtocht maakten vestigden zich hier in grote getalen. Voor hen stond het behouden en beoefenen van de eigen lokale cultuur en het opbouwen van een degelijk bestaan voorop.³ Vanwege gunstige lonen en werkgelegenheid elders verlieten deze migranten in grote getalen het Italische schiereiland.⁴

In de periode tussen 1876 en 1920, die bekend staat als de *grande emigrazione*, verlieten rond de veertien miljoen migranten Italië.⁵ Dit vertrek was aangewakkerd door een ongenoegen met de Italiaanse eenwording in 1861.⁶ Veel van de migrerende Italianen identificeerden zich hierdoor niet met de nieuw ontstane natiestaat, maar met hun lokale gemeenschappen, zoals het dorp of de parochie. Het overgrote deel van de migranten sprak slechts gebrekkig Italiaans of enkel regionale dialecten, waardoor een ‘Italiaanse’ identiteit vrijwel non-existent was.⁷ Een deel van deze groep, voornamelijk afkomstig uit Zuid-Italië, vertrok naar Amerika. Dit is de groep migranten die in deze studie wordt onderzocht.

Acculturatie in de ‘nieuwe’ wereld

Vanwege de vele onzekerheden die men tegenkwam in het land van aankomst trokken bekenden naar elkaar toe voor hulp. Zo ontstonden er tal van transnationale netwerken van vrienden en families die ervoor zorgden dat nieuwe migranten een onderkomen en een baan kregen.⁸ Het grootste aandeel Italiaanse migranten leefde in urbane centra, maar er werden ook groepen Italiaanse mannen aan het werk gezet in werkkolonies ver buiten de steden.⁹ Hoewel de netwerken hulp boden, betekende dit ook dat veel sociale controle vanuit het moederland bleef bestaan, waardoor buitensporig gedrag al gauw aan het licht kwam. Het is onwaarschijnlijk dat er van Italiaanse mannen werd verwacht een kuis leven te leiden zonder hun vrouw, maar voor de achtergebleven vrouwen was er vaak een gegronde angst voor buitensporig gedrag van hun gemigreerde man. Daarmee zou niet enkel loyaliteit, maar ook hun financiële stabiliteit kunnen wegvallen.¹⁰ Voor veel mannen was het werk, en niet het gezin, de rode draad in het leven. Zij zagen het vergaren van een stabiel inkomen als hun verplichting voor het gezinsleven. Er waren echter ook veel Italiaanse vrijgezelle mannen die migreerden. Voor hen waren er

² Donna Gabaccia, *Italy's many Diasporas* (Londen 2000) 54.

³ Richard Bosworth, *Italy and the wider world 1860-1960* (Londen 1996), 134-136.

⁴ Roger Daniels, *Coming to America* (New York 1991) 186.

⁵ Daniels, *Coming to America*, 188; Gianfausto Rosoli, *Un secolo di emigrazione italiana 1876-1976* (Rome 1978) 350-355.

⁶ Daniels, *Coming to America*, 8-9.

⁷ Gabaccia, *Italy's many Diasporas*, 61-62.

⁸ Ibidem, 61-62.

⁹ Ibidem, 62.

¹⁰ Ibidem, 86.

aanvankelijk weinig Italiaanse vrouwen om mee te trouwen, dus was het niet ongewoon om terug te keren naar Italië of met een vrouw van een andere afkomst te trouwen. De partnerkeuze van Italiaanse migranten was afhankelijk van allerlei interne en externe factoren. Om de partnerkeuze en acculturatie van deze grote bevolkingsgroep in de Amerikaanse maatschappij beter in kaart te brengen zijn voor dit onderzoek enkele van deze factoren onderzocht.

In het verleden is er al uitvoerig onderzoek gedaan naar de invloed van deze factoren op de partnerkeuze van migranten. Door te kijken naar het trouwgedrag van migranten in een maatschappij kan de acculturatie van migranten worden gemeten. De onderzoeksresultaten in deze studie bouwen voort op de studies van Deanna Pagnini en Philip Morgan en van Sharon Sassler. Zij schetsen het beeld dat Italiaanse migranten in de eerste decennia vanaf hun aankomst in de VS relatief vaak met Amerikanen trouwden. Daarna is er een tendens te zien dat Italianen tot aan de jaren 1930 steeds vaker binnen de eigen groep trouwden dan met andere etnische groepen in de Amerikaanse maatschappij.¹¹ Deze studie voegt hier enkele structurele en culturele factoren van Peter Blau aan toe, zoals groepsomvang, taalbeheersing en geografische factoren.¹² Daarentegen zal er in dit onderzoek niet worden ingegaan op de invloed van geslachtsverhoudingen en op het trouwgedrag van latere generaties, omdat dit al nadrukkelijk is beschreven in eerdere werken.¹³ Hiermee sluit dit onderzoek aan op het grotere onderzoeksveld van assimilatie en migratiegeschiedenis van migranten die tijdens de negentiende en vroege twintigste eeuw naar de VS vertrokken.

De kennis uit de beschikbare literatuur heeft geleid tot de vraag die centraal staat in dit onderzoek: hoe beïnvloedden chronologische, geografische en taalkundige factoren de partnerkeuze en daarmee de acculturatie van Italiaanse migranten in de Verenigde Staten in de periode 1880-1910? In de kern genomen is dit een vraag naar acculturatieproces van deze Italiaanse migranten. Huwelijkscijfers worden namelijk vaak gehanteerd om een inzicht te krijgen in de acculturatie van migranten. Zogenaamde ‘gemengde huwelijken’ reflecteren contacten tussen gemeenschappen en kunnen daarmee dus licht werpen op de sociale integratie van etnische groepen in een maatschappij.¹⁴

¹¹ D. Pagnini, P. Morgan, ‘Intermarriage and Social Distance among U.S. Immigrants at the Turn of the Century’, *American Journal of Sociology* 96:2 (1990) 405–432, aldaar 431; Sharon Sassler, ‘Gender and Ethnic Differences in Marital Assimilation in the Early Twentieth Century’, *International Migration Review* 39:3 (2005) 608-636, aldaar 610.

¹² Blau, P. M., C. Becker, K. Fitzpatrick, ‘Intersecting Social Affiliations and Intermarriage’, *Social Forces* 62 (1984) 585-606, aldaar 592.

¹³ Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*; Spörlein, *Ethnic intermarriage in longitudinal perspective*; Sassler, *Gender and Ethnic Differences*; Elizabeth Wildsmith, Myron P. Gutmann, Brian Gratton, ‘Assimilation and intermarriage for U.S. Immigrant groups 1880-1990’, *History of the Family* 8 (2003) 563-584, aldaar 565.

¹⁴ In het Engels wordt dit aangeduid met de term ‘intermarriage’; voor enkele duidelijke voorbeelden van onderzoeken naar assimilatie waarin gemengde huwelijken worden gebruikt als proxy voor assimilatie kan men zich beroepen op de volgende werken: Robert McCaa, ‘Ethnic Intermarriage and Gender in New York City’, *The Journal of Interdisciplinary History* 24:2 (1993) 207-231, aldaar 209; Christoph Spörlein, Elmar Schlueter, Frank van Tubergen, ‘Ethnic intermarriage in longitudinal perspective: Testing structural and cultural explanations in the United States, 1880-2011’, *Social Science Research* 43 (2014) 1-15, aldaar 1; Wildsmith, *Assimilation and intermarriage*, 565; Sassler, *Gender and Ethnic Differences*, 610.

Zoals eerder vermeld nam het aantal Italiaanse migranten dat naar de VS migreerde vanaf de jaren 1880 enorm toe. Deze stijgende lijn kende een piek halverwege het eerste decennium van de twintigste eeuw. De massamigratie kwam tot een eind in de jaren 1910 vanwege de Eerste Wereldoorlog en anti-immigratiewetten die werden ingevoerd door de Amerikaanse overheid. Vanuit deze gegevens is de onderzoeksperiode in deze studie afgebakend als 1880 tot 1910.

Om een duidelijk beeld te krijgen van het huwelijksgedrag en de assimilatie van Italiaanse migranten in de Verenigde Staten, zal allereerst het theoretisch model gepresenteerd worden waar in deze studie mee gewerkt wordt. Hierna volgt een overzicht van literatuur die over dit onderwerp is verschenen. Vervolgens zal de onderzoeksvraag worden beantwoord aan de hand van enkele variabelen die als deelvragen dienen. Ten eerste zal worden gekeken naar de ontwikkeling van het trouwgedrag van Italiaanse migranten tijdens de onderzoeksperiode. Aangezien er aanvankelijk slechts een gering aantal Italianen naar de VS vertrok, is het interessant om te onderzoeken hoe de partnerkeuze van Italianen veranderde tijdens deze periode door een groeiend aanbod aan Italiaanse huwelijkspartners. Ten tweede wordt in het hoofdstuk 'geografische factoren' ingezoomd op hoe het trouwgedrag van deze migranten verschilde tussen rurale en urbane gebieden, en tussen de verschillende regio's in de VS. Vanwege het feit dat Italianen voornamelijk in de steden kwamen te wonen is het interessant om te onderzoeken hoe de acculturatie daar verschilde van het platteland. Ten slotte wordt ook de invloed van de beheersing van de Engelse taal van Italiaanse migranten op hun trouwgedrag onderzocht.

Theoretisch kader en methodologie

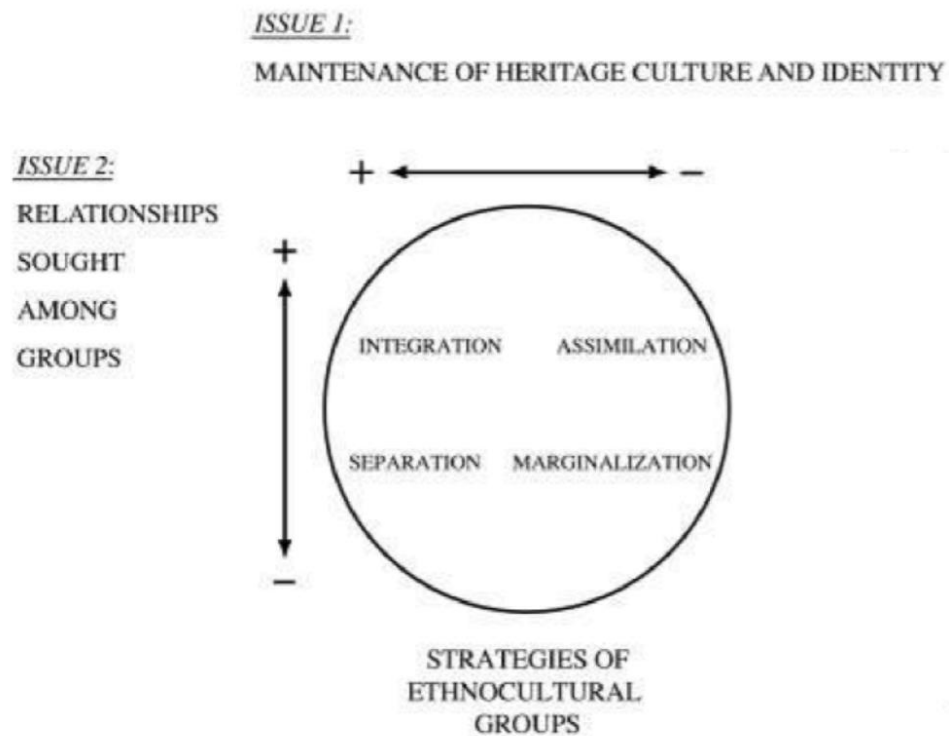
Zoals Elizabeth Wildsmith schrijft in haar artikel *Assimilation and intermarriage* was een huwelijk tussen twee verschillende etnische groepen de laatste stap in het acculturatieproces, 'waardoor latere generaties niet slechts één etnisch referentiepunt hebben'.¹⁵ Onder deze gemengde huwelijken verstaat men in dit onderzoek: een huwelijk waarin beide partners niet uit dezelfde etnisch-culturele groep afkomstig zijn. Een voorbeeld zou kunnen zijn het huwelijk tussen een Italiaan en een geboren Amerikaan. Ook zal met de termen 'endogamie' en 'homogamie' worden gerefereerd aan 'huwelijken tussen twee personen uit dezelfde etnische groep'. Met 'exogamie' en 'heterogeen' wordt daarentegen verwezen naar huwelijken tussen twee personen uit verschillende etnische groepen, bijvoorbeeld tussen een Italiaan en een niet-Italiaan.

In deze studie wordt gebruik gemaakt van het acculturatiemodel van John Berry.¹⁶ Dit model biedt de mogelijkheid de sociale positie van bevolkingsgroepen in een maatschappij te duiden. In het verleden is hiervoor de klassieke assimilatietheorie van Milton Gordon gebruikt. Deze theorie ziet het assimilatieproces als een lineaire ontwikkeling waarbij migranten uiteindelijk in de ontvangende

¹⁵ Wildsmith, *Assimilation and intermarriage*, 565.

¹⁶ John W. Berry, 'Intercultural Relations in Plural Societies: Research Derived from Multiculturalism Policy', *Acta De Investigación Psicológica* 3:2 (2013) 1122-1135, aldaar 1127-28.

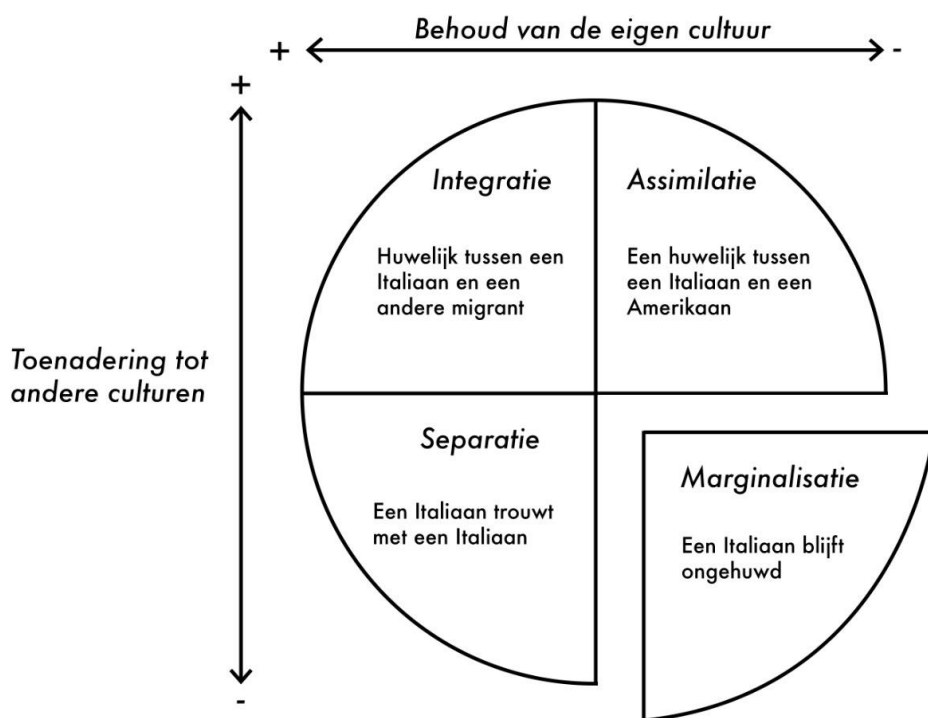
maatschappij volledig hun oude cultuur zullen loslaten. Gordons theorie werd later bekritiseerd omdat deze te lineair was en andere uitkomsten dan volledige assimilatie niet in acht nam.¹⁷ Voor een genuanceerder onderzoek ontwikkelde Berry het onderstaande model in figuur 1. In dit model werden twee variabelen gebruikt: de mate waarin de migrerende groep de eigen cultuur behield en de mate waarop deze groep toenadering zocht tot de ontvangende maatschappij. Om een beter beeld te krijgen van de uitkomsten van dit model en hoe zij de mogelijkheid bieden om de acculturatie van migranten te duiden, zal in het onderstaande hierover verdere uitleg gegeven worden.

Figuur 1: Het acculturatiemodel van John Berry.¹⁸

¹⁷ Milton Gordon, *Assimilation in American life* (New York 1964).

¹⁸ Berry, *Intercultural Relations in Plural Societies*, 1127-1128.

Figuur 2: het acculturatiemodel van John Berry, aangepast op de verwachte onderzoeksresultaten.

In dit onderzoek worden huwelijken gebruikt als indicator voor contact tussen groepen. Het model van Berry wordt daardoor gekoppeld aan verschillende typen huwelijken, om zo een duidelijker beeld te krijgen van de acculturatie van Italiaanse migranten. Hiervoor zijn in dit onderzoek enkele richtlijnen vastgesteld. Allereerst geldt *assimilatie* aan de orde is wanneer een groep migranten voornamelijk met autochtone personen trouwt, omdat de migranten hun oorspronkelijke cultuur in toenemende mate loslaten en sociale grenzen vervagen. Ten tweede is er bij huwelijken tussen migranten van verschillende afkomsten sprake van *integratie*. Vanwege de hoge mate van uitwisseling van contacten tussen verschillende culturen, bestaan cultuurbehoud en participatie in de maatschappij naast elkaar. Ten derde duiden huwelijken tussen twee migranten van dezelfde afkomst op *separatie*. Contact met mensen binnen de eigen gemeenschap en diens cultuur zijn leidend, wat zorgt voor het uitblijven van toenadering tot mensen buiten de groep. In het acculturatiemodel van Berry wordt *marginalisatie* als vierde mogelijke uitkomst genoemd in het acculturatieproces van migranten. Dit houdt in dat migranten geen aansluiting vinden bij zowel hun oude cultuur als bij de cultuur van het ontvangende land waardoor zij geïsoleerd raakten. Dit heeft voornamelijk betrekking op vrijgezellen en migranten die weinig tot geen contact onderhiielden met zowel personen van dezelfde afkomst als personen uit

andere etnische groepen.¹⁹ Aangezien deze studie is gericht op huwelijkspartners, is marginalisatie als uitkomst in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Voor dit onderzoek is het model van Berry aangepast op de verwachte onderzoeksresultaten, zoals te zien is in figuur 2.

De volledigheid van de bronnen maakt het mogelijk dit onderzoek te verrichten. Deze bronnen bestaan uit persoonsregisters van Integrated Public Use Microdata Series (IPUMS). Vanuit IPUMS is er voor dit onderzoek een dataset gecreëerd om de hierboven genoemde variabelen op deze groep migranten te analyseren. De originele variabelen die door IPUMS zijn gecreëerd zijn in het statistisch programma SPSS gebruikt om de ontwikkelingen en verhoudingen schematisch bloot te leggen die in dit onderzoek worden getoetst.

Status Quaestionis

Er bestaat een historiografische discussie over de mate waarop acculturatie van migranten plaats kon vinden. Een eerste - negatieve - visie werd geformuleerd door de *Chicago School of Sociology* in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw, in onderzoek naar migranten uit Zuid- en Oost-Europa in de VS. Zij stelden dat migranten vaak geforceerd vertrokken uit hun thuisland. De redenen van dit vertrek betroffen landbouwcrises en overbevolking in het gebied van herkomst. Bij aankomst in de VS kampten zij met een gebrek aan kapitaal, vaardigheden en connecties waardoor een groot aandeel van deze groep verpauperde of terugkeerde naar het thuisland.²⁰ Deze these werd in de jaren tachtig in twijfel getrokken door wetenschappers van de Annales-school. Zij kwamen tot een positievere conclusie, namelijk dat de migranten in stedelijke samenlevingen veelal succesvol waren en dat culturele verschillen tussen etnische groepen kleiner waren dan de *Chicago School* ze presenteerde. Beide stellingnames werden door de Nederlandse historicus Leo Lucassen in 2004 samengevoegd in zijn artikel 'de selectiviteit van blijvers'. Hierin liet hij zien dat de conclusies naast elkaar konden bestaan in de context van Duitse migranten in het Nederland van de late negentiende eeuw. De 'falende' migranten die de *Chicago School* zag in haar onderzoek, waren voornamelijk migranten die terugkeerden, terwijl de succesvolle migranten juist 'blijvers' waren.²¹

Naast de discussie over succes van acculturatie, hebben sociaaleconomische historici ook verschillende indicatoren aangekaart die een rol speelden in dit proces. In 1964 stelde de Amerikaanse socioloog Milton Gordon dat een huwelijk tussen een migrant en een autochtoon als indicator kon

¹⁹ Paul Puschmann, Nina Van den Driessche, Koen Matthijs, Bart Van de Putte, 'Paths of acculturation and social inclusion. migration, marriage opportunities and assortative mating by geographic origin in Antwerp, 1846–1920', *Journal of Migration History* 2:1 (2016) 177-207, aldaar 179.

²⁰ Robert Park, Ernst Burgess, *The City* (Chicago 1925); Robert Park, 'Human migration and the marginal man', *The American Journal of Sociology* 33:6 (1928) 881-893; Louis Wirth, *The Ghetto* (Chicago 1928) in: Puschmann, *Paths of acculturation*, 179.

²¹ L. Lucassen, 'De selectiviteit van blijvers. Een reconstructie van de sociale positie van Duitse migranten in Rotterdam (1870-1885)', *Tijdschrift Voor Sociale En Economische Geschiedenis* 1:2 (2004) 92-115, aldaar 113-115.

worden gebruikt om assimilatie te meten. Een dergelijk huwelijk is volgens zijn assimilatietheorie een kantelpunt in de toenemende assimilatie van migranten. In de jaren tachtig en negentig kende onderzoek naar het acculturatieproces van migranten in de VS een sterke opleving. De sociologen Peter Blau, Carolyn Becker en Kevin Fitzpatrick concludeerden dat kleine gemeenschappen een hogere mate van exogamie kennen vanwege een kleinere interne huwelijksmarkt.²² Zij beargumenteerden dat deze gemengde huwelijken het bewijs zijn van sociale assimilatie omdat zij intieme relaties weergeven die geaccepteerd zijn tussen verschillende bevolkingsgroepen. Door een toename aan gemengde huwelijken wordt de eigen cultuur binnen het gezin door generaties steeds minder sterk nagegeven. Ook kwam Blau in het artikel 'Heterogeneity and Intermarriage' tot de conclusie dat exogamie van blanke in de VS geboren personen niet positief werd ontvangen binnen diens groep.²³

Om het acculturatieproces van migranten via huwelijken beter in kaart te brengen, onderscheidden Blau en Joseph Schwartz in 1984 'culturele' en 'structurele' factoren die van invloed zijn op het aantal gemengde huwelijken. Onder culturele factoren schaalden zij religie, onderwijs, staatsbemoediging bij interraciale huwelijken, en normen en waarden zoals familierelaties. Structurele factoren omvatten de etnische groepsomvang, geslachtsverhoudingen, arbeid, woonplaats en de consolidatie van sociale structurele posities.²⁴ Denk hierbij aan de scheidingsfactoren van het verzuilde Nederland van de twintigste eeuw.

Alvorens in te gaan op de vraag welke rol deze factoren precies speelden, is het van belang aan te geven dat assimilatie geen lineair proces is. De socioloog Richard Alba stelde in 1985 dat eerdere onderzoeken naar assimilatie te lineair en eenzijdig waren. Hij richtte zich op de culturele factoren in de partnerkeuze van migranten en onderscheidde in zijn onderzoek naar de assimilatie van Italianen in de VS twee soorten assimilatie. Enerzijds bestaat er 'harde' assimilatie, waarbij een individu etnische grenzen overschrijdt en tot een andere groep gaat behoren zonder vervaging van de grenzen tussen beide groepen. Dit duidt hij aan met de term '*population trade*'. De 'zachte' vorm van assimilatie wordt bereikt door een verandering in etnische grenzen. Dit kan komen door een afzwakking van de eigen cultuur die door eigen leden minder sterk wordt geuit, of door een verandering die een eerdere distinctie tenietdoet.²⁵

De structurele en culturele factoren waar Blau en Schwartz over schreven zijn veelvuldig het onderwerp geweest van studies naar partnerkeuze tussen etnische groepen. In 1990 onderzochten Pagnini en Morgan de segregerende socio-economische factoren die meespelen met betrekking tot werk en huisvesting. Hiervoor gebruikten zij censusregisters uit 1910 en richtten zij zich op de 'tweede

²² Blau, *Intersecting Social Affiliations and Intermarriage*, 592.

²³ Peter Blau, 'Heterogeneity and Intermarriage', *American Sociological Review* 47 (1982) 45-62, aldaar 51-52.

²⁴ Peter M. Blau, Joseph E. Schwartz, *Crosscutting Social Circles: Testing a Macrostructural Theory of Intergroup Relations* (Orlando 1984) 13-16.

²⁵ Richard D. Alba, 'The Twilight of ethnicity among Americans of European ancestry: the case of Italians' *Ethnic and Racial Studies* 8:1 (1985) 134-158, aldaar 135.

migrantenstroom', bestaande uit Italianen, Polen en Joden.²⁶ Italianen en Ieren waren katholiek in een overwegend protestantse Amerikaanse maatschappij. Om dit duidelijk weer te geven ontwikkelde Ruby Jo Reeves Kennedy in de jaren vijftig de *triple melting pot*-theorie, waarbij 'triple' verwijst naar de drie meest voorkomende religies onder de groepen migranten:atholicisme, protestantisme en het jodendom.²⁷ Zo trouwden protestantse Britten, Duitsers, Scandinaviërs en Amerikanen veel onderling, terwijl katholieke Ieren, Polen en Italianen dat ook deden en Joden veelal een afgescheiden bevolkingsgroep bleven in de VS. Pagnini en Morgan zagen daarnaast dat de beheersing van de Engelse taal een cruciale rol speelde in de assimilatie van migranten. Met name Polen en Italianen hadden een slechte kennis van het Engels wat ervoor zorgde dat zij minder makkelijk met andere groepen migranten konden communiceren.²⁸

De econome Ho-Po Crystal Wong voegde nog een aantal culturele factoren toe, en vroeg zich af hoe onderwijsniveau invloed heeft op culturele assimilatie in gemengde huwelijken. Wong stelde dat enerzijds echtparen van verschillende afkomsten juist samenkomen vanwege verschillende eigenschappen die zij aantrekkelijk aan elkaar vinden, maar anderzijds zijn koppels van dezelfde afkomst juist tot elkaar aangetrokken, omdat zij cultureel op één lijn zitten.²⁹ Dit betekende echter niet dat verschillende bevolkingsgroepen veelvuldig met elkaar in contact stonden. De sterke geografische endogamie - het trouwen binnen de eigen gemeenschap door geografische scheidingen – die in New York bestond, werd al door de contemporaine socioloog Drachsler geduid, doordat hij stelde dat de stad de perfecte omgeving was waar etnische groepen zich konden ontwikkelen buiten hun oorspronkelijke leefgebied.³⁰

Wat betreft structurele factoren, wordt door Pagnini en Morgan de 'woning- en arbeidssegregatie' als voornaamste reden voor het uitblijven van huwelijken tussen groepen migranten en Amerikanen genoemd. Sharon Sassler bouwde op deze these over woningsegregatie voort in 2005.³¹ Zij onderzocht hoe de woonplaats van etnische groepen bepalend was voor de partnerkeuze van migranten en hoe de invloed hiervan verschilde tussen mannen en vrouwen. Sassler oordeelde dat Pagnini en Morgan voorzichtig concludeerden dat een kleine groeps grootte en een ongelijke verdeling van migranten tussen rurale en urbane regio's van invloed was op de partnerkeuze, maar dat deze conclusie oppervlakkig bleef.³² Zelf concludeerde zij dat de omvang van een etnische groep niet lineair

²⁶ Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 431.

²⁷ Ruby Jo Reeves Kennedy, 'Single or Triple Melting Pot? Intermarriage Trends in New Haven, 1870-1950', *American Journal of Sociology* 58:56 (1952) 56-59, aldaar 56.

²⁸ T. Cheney, 'Linguistic Assimilation of the U.S. Immigrants: 1900-1910', Paper present at the meetings of the *Population Association of America* (New Orleans 1988).

²⁹ Ho-Po Crystal Wong, 'Ethnic assortative matching in marriage and family outcomes: evidence from the mass migration to the US during 1900-1930', *Journal of Population Economics* 29 (2016) 817-848, aldaar 818-819.

³⁰ J. Drachsler, *Intermarriage in New York City: A Statistical Study of the Amalgamation of European Peoples* (New York 1968) 19-20.

³¹ T. Cheney, 'Linguistic Assimilation of the U.S. Immigrants: 1900-1910', Paper present at the meetings of the *Population Association of America* (New Orleans 1988).

³² Sassler, *Gender and Ethnic Differences*, 615.

in verband staat met een toename in gemengde huwelijken. Een dergelijk model zou niet kunnen verklaren waarom grotere groepen die al langere tijd in een land verbleven en langer de tijd hadden om te assimileren, toch nog steeds relatief veel met een persoon buiten de eigen groep trouwden.³³

Uit de publicaties over de assimilatie van migranten in de VS die in de afgelopen decennia zijn verschenen blijkt er consensus te bestaan dat iedere groep migranten in toenemende mate is geassimileerd. Het tempo van deze assimilatie verschilde echter per groep.³⁴ Waar etnische groepen die eerder arriveerden in de VS zoals Britten, Duitsers en Zweden relatief snel assimileerden, duurde dit voor Italianen langer.³⁵ In dit werk zal aan de hand van de partnerkeuze van Italiaanse migranten worden aangetoond dat de assimilatie van deze migranten geen lineaire ontwikkeling was, maar een complex proces zoals Pagnini, Morgan en Sassler stelden in hun studies.

Demografische data

Er zal steekproefsgewijs door de negentiende en begin twintigste eeuw worden gewerkt om in een beperkte tijd toch aan inzicht in grote, langdurige ontwikkelingen te komen. Daarvoor is de IPUMS databank uitermate geschikt, vanwege de grote beschikbaarheid van persoonsgegevens. Hiermee kan de representativiteit van de onderzoeksresultaten worden gewaarborgd. De data die is gebruikt voor dit onderzoek is geselecteerd uit een dataset van de website van IPUMS die persoonsgegevens bevat van ruim 81 miljoen mensen. Hierin is er censusdata beschikbaar van personen die zijn geregistreerd in de jaren 1850, 1860, 1870, 1880, 1900 en 1910. Daaruit zijn alle mensen geselecteerd die getrouwd waren of getrouwd zijn geweest. Het is hier belangrijk om op te merken dat in deze dataset dus ook gescheiden mensen, weduwnaars en weduwen zijn opgenomen, omdat deze mensen getrouwd zijn geweest met een persoon na hun aankomst in de VS. Ten slotte zijn alle Italianen in de dataset geselecteerd waarvan een huwelijkspartner bekend was. Dit filter had enkel betrekking op de personen die in de jaren 1880, 1900 en 1910 zijn geregistreerd. De originele dataset bevatte geen gegevens over Italiaanse migranten waarvan het geboorteland van de huwelijkspartner bekend was in de censusjaren vóór 1880. Om deze reden zijn deze censusjaren niet meegenomen in het onderzoek. Iedere persoon in de dataset is daarmee gelinkt aan een huwelijkspartner waarvan het geboorteland bekend is, wat uiteindelijk leidde tot een totaal van 44.820 personen.³⁶

Het geboorteland van de personen in dit onderzoek is leidend, waarvan de afkomst in tabel 1 hieronder weergegeven is. Voor het overzicht zijn enkele landen bij elkaar gevoegd in geografische regio's of groepen landen, waarbij culturele kenmerken zoals religie in acht zijn genomen. Dit heeft

³³ Ibidem, 629.

³⁴ Alba, *The Twilight of Ethnicity* 152-153; Wildsmith, *Assimilation and intermarriage*, 580; Sassler, *Gender and Ethnic Differences*, 627-628.

³⁵ Wildsmith, *Assimilation and intermarriage*, 581.

³⁶ Bureau of the Census, Minnesota Population Center. Integrated Public Use Microdata Series, International: Version 7.3 Minneapolis, MN: IPUMS, 2020.

betrekking op: Egypte, Algerije, Syrië en Libanon (Midden-Oosten en Noord-Afrika); de Bahama's, Cuba, Haïti, Puerto Rico, Panama en Mexico (Centraal-Amerika); Argentinië, Brazilië, Chili, Guyana en Uruguay (Zuid-Amerika); Tsjechoslowakije, Hongarije, Roemenië, Rusland en Joegoslavië (Oost-Europa en Balkan); Denemarken, Zweden en Noorwegen (Scandinavië); Gibraltar, Griekenland, Spanje, Portugal en Malta (Zuid-Europa); Duitsland en Mecklenburg-Schwerin (Duitse gebieden); België, Nederland, Luxemburg (Benelux); en tenslotte Australië, Nieuw-Zeeland en overige gebieden in Oceanië (Australië en Oceanië). Als men kijkt naar de tabel valt het meteen op dat de dataset sterk wordt gedomineerd door Italianen, gevolgd door Amerikanen en Europeanen van verschillende afkomsten.

Geboorteland	Aantal	Percentage
Italië	38949	86,9
VS	3454	7,7
Ierland	578	1,3
Duitse gebieden	573	1,3
Verenigd Koninkrijk	315	0,7
Frankrijk	312	0,7
Oostenrijk & Zwitserland	229	0,5
Canada	126	0,3
Centraal Amerika	93	0,2
Zuid-Europa	76	0,2
Scandinavië	31	>0,1
Oost-Europa & Balkan	31	>0,1
Zuid-Amerika	19	>0,1
Benelux	15	>0,1
Australië & Oceanië	7	>0,1
Midden-Oosten & Noord Afrika	5	>0,1
Totaal	44820	100

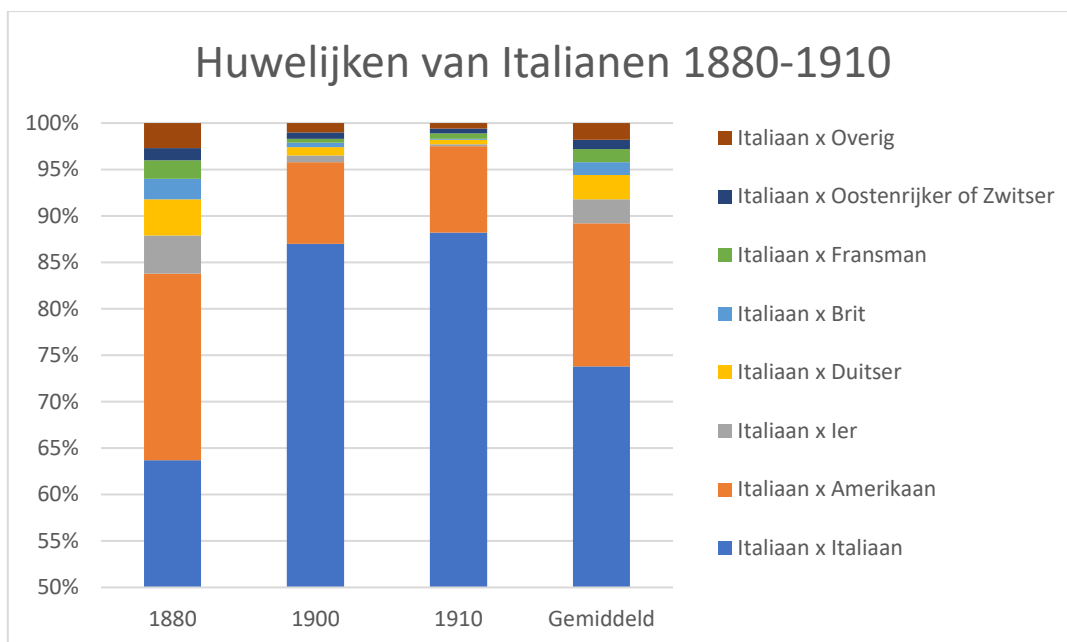
Tabel 1: de afkomst van alle personen in de dataset.³⁷

Chronologische ontwikkelingen

Nu duidelijk is geworden binnen welk theoretisch kader de casus van de Italiaanse migranten zal worden behandeld, zal in dit hoofdstuk worden ingegaan op de ontwikkeling van de partnerkeuze van Italiaanse migranten tijdens de periode 1880-1910. Voor de eerste deelvraag is gekeken naar hoe de partnerkeuze Italiaanse migranten zich heeft ontwikkeld tijdens deze periode. Doordat in de data personen met hun partners zijn gelinkt, is het mogelijk een frequentietabel te maken van het huwelijksgedrag van Italiaanse migranten. Iedere nationaliteit is door IPUMS aangegeven met een landcode (bijvoorbeeld 43070 voor Italië). Deze landcodes zijn getransformeerd in beter handelbare cijfers, waarmee Italië een 1 kreeg, de VS een 2, Ierland een 3, enzovoort. Deze handeling is uitgevoerd voor zowel de persoon in kwestie als

³⁷ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

voor diens partner, waardoor een variabele kon worden gemaakt die deze twee gegevens met elkaar combineert. Een huwelijk tussen twee Italianen kreeg zo een 1, een huwelijk tussen een Italiaan en een Amerikaan een 2, zodat alle nationaliteiten of regio's zijn gelabeld. Een overzicht hiervan is gemaakt in de grafiek hieronder. Let er hierbij op dat de grafiek onderaan begint bij 50 procent.

Grafiek 1: de nationaliteiten van de huwelijkspartners van Italianen in de periode 1880-1910.³⁸

Het valt op dat in 1880 Italianen vaker buiten de eigen groep trouwden dan in latere jaren. 63,7 procent van de Italianen die in het censusjaar 1880 waren geregistreerd, trouwde met een andere Italiaan. Aangezien de grote Italiaanse migratiebeweging die in deze periode plaatsvond pas net op gang kwam, is de relatief lage mate van endogamie in lijn der verwachting met de theorie van Blau, Beeker en Fitzpatrick over de correlatie tussen groepsgrootte en partnerkeuze. In de periode 1820-1880 werden er slechts 81.277 nieuwe Italianen in de VS geregistreerd, waarvan 55.759 in de laatste tien jaar.³⁹ Vanaf de jaren 1880 kwam de trans-Atlantische migratie in een enorme stroomversnelling, waardoor de Italiaanse huwelijksmarkt groeide. Tussen 1881 en 1910 kwamen er ruim drie miljoen nieuwe Italianen aan in de Amerikaanse havens. Vanaf de jaren 1890 maakten ook steeds meer Italiaanse vrouwen deze oversteek, waardoor Italiaanse mannen een grotere partnerkeuze hadden binnen de eigen groep.⁴⁰ Dit is terug te zien in de samenstelling van de partnerkeuze van de jaren 1900 en 1910, waarin endogamie bij Italianen steeg naar respectievelijk 87 en 88,2 procent.

³⁸ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

³⁹ Daniels, *Coming to America*, 189.

⁴⁰ Bosworth, *Italy and the wider World*, 118.

‘Oude’ vs. ‘nieuwe’ migratie

De versnelling van de Italiaanse migratie maakte deel uit van een grotere beweging van katholieke migranten die naar de VS trok. In het werk van Pagnini en Morgan wordt er een onderscheid gemaakt tussen deze ‘nieuwe’ migratie vanaf de jaren 1880, in tegenstelling tot de periode daarvoor waarin er voornamelijk protestanten naar de VS trokken.⁴¹ De protestantse Britten, Duitsers en Scandinaviërs migreerden voornamelijk in de periode 1830 tot 1890, waarna deze cijfers stagneerden.⁴² Deze ‘oude’ migratie was in aantallen kleiner dan de ‘nieuwe’ migratie. De ‘nieuwe’ migratie bestond naast Italianen voornamelijk uit Oost-Europeanen en Joden. Om het verschil tussen de beide migratiestromen beter te illustreren is in tabel 3 het percentage non-Amerikaan en non-Italiaan weergegeven dat in de database voorkomt.⁴³ Voor deze tabel zijn de percentages berekend van non-Italiaanse migranten die in de periode 1833-1885 en 1886-1910 naar de VS zijn gekomen en daar trouwden met een Italiaan. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit alleen mogelijk was met de personen in de dataset waar ook daadwerkelijk het jaar van migratie bekend van was. Hoewel de eerste migratiegolf in 1885 niet prompt tot een einde kwam en de tweede plotseling begon is voor de duidelijkheid de grens getrokken bij het jaar 1885 om dubbele tellingen te voorkomen.⁴⁴

⁴¹ Daniels, *Coming to America*, 189, 216-217, 224; Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 430-431.

⁴² Daniels, *Coming to America*, 146, 165.

⁴³ Van 18164 personen in de database is bekend in welk jaar zij zijn geëmigreerd. Voor 3803 personen was dit in de periode 1833-1885 en voor 14361 personen gebeurde dit tussen 1886 en 1910. De aantallen in de tabel representeren het percentage non-Italianen en non-Amerikanen die voorkomen in de database die zijn getrouwd met een Italiaan.

⁴⁴ Daniels, *Coming to America*, 129, 146, 165, 188.

Percentage non-Amerikanen en non-Italianen onder ‘oude’ en ‘nieuwe’ migranten in huwelijken met Italianen, ingedeeld per jaar van migratie naar de VS.		
Geboorteland	1833-1885	1886-1910
Ierland	19	9,8
Duitse gebieden	25,2	18,4
Verenigd Koninkrijk	11,7	9,8
Frankrijk	11	17,2
Oostenrijk & Zwitserland	15,3	21,3
Canada	8,6	5,2
Centraal Amerika	1,2	2,3
Zuid-Europa	2,5	3,4
Scandinavië	1,8	3,4
Oost-Europa & Balkan	2,5	5,7
Zuid-Amerika	0,6	1,7
Benelux	0,6	1,7
Australië & Oceanië	0	0,6
Midden-Oosten & Noord Afrika	0	1,3
Totaal	100	100

Tabel 3: De verhoudingen tussen ‘oude’ en ‘nieuwe’ migratie in de partnerkeuze van Italiaanse migranten.⁴⁵

Uit eerdere onderzoeken naar het acculturatieproces – zoals de *triple melting pot*-theorie van Kennedy – van migranten blijkt dat religie een grote rol heeft gespeeld in de partnerkeuze van migranten in de VS.⁴⁶ De effecten van het katholieke geloof dat Italianen en Ieren beide aanhingen is ook terug te zien in de tabel. De katholieke Ieren zijn onder zowel de ‘oude’ als de ‘nieuwe’ generatie migranten veelvuldig gerepresenteerd. Zij migreerden massaal naar de VS tijdens en na de Ierse hongersnood van de jaren 1845-1850. Tot aan de eeuwwisseling in 1900 nam de Ierse populatie in de VS met minimaal driehonderdduizend per decennium toe. Katholieke Italianen waren voor hen een logische keuze als huwelijkspartner vanwege een gedeeld geloof. In 1880 was het aandeel huwelijken tussen Italianen en Ieren in vergelijking met andere exogame huwelijken relatief groot, zo’n 4,1 procent. De gegevens uit de jaren 1900 en 1910 laten echter een daling zien in huwelijken tussen Italianen en Ieren, respectievelijk 0,7 en 0,2 procent. Dit komt overeen met de daling die te zien is in tabel 3.⁴⁷ Het grootste aandeel Italiaanse migranten vestigde zich pas na de eeuwwisseling in de VS, terwijl de Ierse migratiestroom steeds meer slonk in deze ‘nieuwe’ migratie. De omvang van de Ierse ‘huwelijksmarkt’ stagneerde dus, terwijl de Italiaanse huwelijksmarkt groeide. Hierdoor kwamen Italiaans-Ierse huwelijken in 1900 en 1910 relatief minder vaak voor.

Het verschil in oude en nieuwe migratie is niet alleen te zien in de huwelijken tussen Italianen en Ieren, maar ook tussen Duitsers en Italianen. Het valt op dat het aandeel migranten dat met een

⁴⁵ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

⁴⁶ Kennedy, *Single or Triple Melting Pot*, 56.

⁴⁷ Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 430-431.

Italiaan trouwde en afkomstig was uit protestantse gebieden zoals Duitsland in de periode 1900-1910 ook afnam. Het percentage Italiaans-Duitse en -Britse huwelijken maakte een gelijksoortige ontwikkeling door als die tussen Italianen en Ieren en is gemiddeld hetzelfde over de gehele periode, namelijk 2,6 procent. Ook dit zou men kunnen duiden door het verschil tussen ‘oude’ en ‘nieuwe’ migratie. Hoewel de Duitse migratiestroom nog een piek kende in het decennium 1881-1890 daalde de aanwas van Duitse migranten sterk in de decennia erna. Net als bij de Ieren, was de Duitse huwelijksmarkt waarschijnlijk al omvangrijk genoeg, waardoor zij sneller geneigd waren om binnen de eigen groep te trouwen. Mede daardoor trouwden zij in de latere jaren minder vaak met Italianen.

Ditzelfde gegeven is terug te zien in de verhoudingen tussen de verschillende groepen migranten waar Italianen mee trouwden. Gedurende de negentiende eeuw waren Duitsers binnen de allochtone bevolking van Amerika de groep waar Italianen het vaakste mee trouwden. Zoals te zien is in tabel 3, bestond ongeveer een kwart van de migranten die voor 1885 migreerde en trouwde met een Italiaan uit Duitsers. In de periode erna daalde dit met 6,8 procentpunt. Ook het aandeel Britten slonk in vergelijking met de groep ‘oude’ migratie, al was dit slechts met 1,9 procentpunt. Deze etnische groepen kenden pieken in migratieaantallen in de tweede helft van de negentiende eeuw en deze daalden pas vlak voor de eeuwwisseling.

Daarentegen is er bij overwegend katholieke landen een kleine stijging te zien, Ierland daargelaten. Grote delen van Zwitserland kenden een katholiek karakter en ook gebieden die destijds nog onder de Donaumonarchie vielen waren katholiek gezind.⁴⁸ Samen met de kleine stijgingen die te zien zijn onder het label ‘Oost-Europa en Balkan’ wordt duidelijk dat steeds meer mensen uit deze gebieden de overtocht maakten. In de periode 1901-1910 trokken vanuit Oostenrijk-Hongarije ruim twee miljoen mensen naar de VS, waarmee zij meer dan een kwart van de totale migratie in dit decennium representeerden.⁴⁹ Er is ook een toename te zien in het aantal huwelijken tussen Italianen en Fransen. Hoewel Frankrijk in tegenstelling tot andere Europese landen geen piek kende in het aantal migranten dat in de negentiende en vroege twintigste eeuw naar de VS trok, is het in de ‘nieuwe’ migratie onder huwelijken met Italianen vaker gerepresenteerd.

Het trouwgedrag van deze grote groep katholieke migranten is al eerder onderzocht. Pagnini en Morgan onderzochten in hun studie of het aantal gemengde huwelijken onder Italianen, Polen en Ieren afhankelijk was van het aantal katholieken in deze groepen. Wanneer het aandeel katholieken tussen de groepen egaal verdeeld was zou dit terug te zien zijn in de huwelijkscijfers. Hieruit bleek dat dit gold voor Polen en Italianen, maar dit in mindere mate gold voor Ieren. De resultaten van dit onderzoek geven echter een ander beeld weer. Zelfs in 1880 toen het aanbod Italiaanse huwelijkspartners kleiner was dan

⁴⁸ Bundesamt für Statistik, Religionslandschaft 1888-1900, <https://www.census1850.bfs.admin.ch/de/religionslandschaft.html> (geraadpleegd 7 januari 2021); Statistik Austria, Bevölkerung nach dem Religionsbekenntnis, http://www.statistik.at/web_de/static/bevoelkerung_nach_dem_religionsbekenntnis_und_bundeslaendern_1951_bis_2001_022885.pdf (geraadpleegd 7 januari 2021).

⁴⁹ Daniels, *Coming to America*, 188.

in de latere jaren, trouwde slechts 0,2 procent van de Italianen met een Oost-Europeaan. De categorie Oost-Europeanen bestond in de dataset in 1880 voor een derde uit Poolse migranten, en 26 procent over de gehele onderzoeksperiode.⁵⁰ Er is onder Polen dus wel een kleine daling te bekenen, maar vergeleken met het aandeel huwelijken dat Italianen sloten met personen uit overwegend protestantse landen is dit gegeven te verwaarlozen.

De groep die Kennedy in de *triple melting pot*-theorie beschrijft maar in deze analyse buiten beeld blijft, zijn de joden. Van hen is bekend dat met name Centraal- en Oost-Europese joden zich tijdens de ‘nieuwe’ migratie in de VS vestigden. New York, waar ongeveer zestig procent van alle joden in de VS kwamen te wonen, was het centrum van de joodse migratie in deze periode.⁵¹ Zij waren zeer afgesloten van de rest van de maatschappij en trouwden zelden buiten de eigen groep. Dit kwam mede door de ruimtelijke segregatie en arbeidssegregatie die in de gehele VS aan de orde was.⁵²

Uit het bovenstaande is duidelijk geworden dat de theorie van Blau, Beeker en Fitzpatrick aan de orde is op het trouwgedrag van Italiaanse migranten. Het relatief kleine aanbod aan huwelijkspartners zorgde ervoor dat Italianen aan het begin van de onderzoeksperiode vaker buiten de eigen groep trouwden dan in latere jaren, toen er meer Italiaanse huwelijkspartners voorhanden waren. Door het acculturatiemodel van Berry toe te passen op de ontwikkelingen tussen 1880 en 1910 kunnen er enkele dingen worden geconcludeerd: Italianen separeerden steeds meer gedurende de bestudeerde dertig jaar. Zij trouwden aanvankelijk al voornamelijk binnen de eigen groep, maar dit aandeel steeg naar mate er meer Italianen de overtocht maakten. Tegelijkertijd trouwden zij steeds minder met Amerikanen en andere migranten, waardoor zij minder geassimileerd en geïntegreerd waren aan het einde van de periode. De samenstelling van de huwelijken bleef tussen 1900 en 1910 redelijk gelijk. Het grootste verschil was de afname van het aandeel huwelijken tussen Italianen en andere migranten. Dit duidt erop dat Italianen steeds minder geïntegreerd waren tijdens de periode.

Geografische factoren

De tweede variabele, en diens effect op het trouwgedrag en de acculturatie van Italiaanse migranten die in deze studie wordt behandeld, is de woonplaats van Italianen. Hierbij zal worden ingezoomd op de verdeling in huwelijken tussen rurale en urbane gebieden, en op de verdeling in de vier hoofdregio's in de VS: de oostkust, het Midwesten, het zuiden en het westen. In de regel zijn twee groepen minder geneigd met elkaar te trouwen wanneer zij in de wijk of op het werk niet of amper met elkaar in contact komen. Uit het onderzoek van Logan en Shin is gebleken dat de woonplaats en de arbeidsmarkt leidende

⁵⁰ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

⁵¹ Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 409.

⁵² Ibidem, 410-411.

factoren zijn van segregatie.⁵³ Om hier een aanvulling op te leveren, behandelt dit onderzoek de samenstelling van huwelijken van Italianen in rurale en urbane gebieden.

Urbaan-rurale verhoudingen

Eerder onderzoek wees al uit dat Italiaanse, Poolse en Ierse migranten een hoge urbanisatiegraad kenden in de VS.⁵⁴ Deze urbanisatiegraad was medebepalend in de partnerkeuze van migranten. Tabel 4 biedt een overzicht van de verdeling van woonplaatsen van Italiaanse migranten en hun huwelijkspartners in de VS tussen rurale en urbane regio's. Hierin is te zien dat met name Italianen, Ieren en Zuid-Amerikanen een hoge urbanisatiegraad kenden. Logischerwijs betekende dit dat er op het platteland relatief minder Italianen woonden en dat de Italiaanse interne huwelijksmarkt daar kleiner was. Daardoor trouwden Italianen op het platteland vaker buiten de eigen groep dan in stedelijke omgevingen. Dit gegeven is in lijn met het mechanisme van partneraanbod en trouwgedrag van Beeker, Blau en Fitzpatrick. Zoals te zien is in de tabel, waren de verschillen in huwelijken tussen Italianen en andere migranten tussen urbane en rurale regio's gering. Dit kwam doordat Italianen op het platteland sneller geneigd waren om met Amerikanen te trouwen, namelijk ruim elf procentpunt meer dan in stedelijke omgevingen. Een verklaring hiervoor is het grote aanbod aan Amerikaanse huwelijkspartners, aangezien Amerikanen een urbanisatiegraad kenden van ongeveer 45 procent.⁵⁵

⁵³ John R. Logan, Hyoungh-jin Shin, 'Immigrant Incorporation in American Cities: Contextual Determinants of Irish, German, and British Intermarriage in 1880', *International Migration Review* 46:3 (2012) 710-739, aldaar 735.

⁵⁴ Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 410.

⁵⁵ *Ibidem*, 410.

Verhouding rurale en urbane gebieden	Ruraal		Urbain		Totaal		Urbanisatiegraad
Nationaliteit van huwelijk	Frequentie	Percentage	Frequentie	Percentage	Frequentie	Percentage	
Italiaan x Italiaan	5651	61,8	27417	76,8	33068	73,8	0,83
Italiaan x Amerikaan	2230	24,4	4680	13,1	6910	15,4	0,68
Italiaan x Ier	204	2,2	952	2,7	1156	2,6	0,82
Italiaan x Duitser	278	3	868	2,4	1146	2,6	0,76
Italiaan x Brit	136	1,5	494	1,4	630	1,4	0,78
Italiaan x Fransman	150	1,6	474	1,3	150	0,3	0,76
Italiaan x Oostenrijker of Zwitser	194	2,1	264	0,7	458	1	0,58
Italiaan x Canadees	88	1	88	0,2	176	0,6	0,5
Italiaan x Centraal Amerikaan	90	1	96	0,3	186	0,4	0,52
Italiaan x Zuid-Europeaan	50	0,5	102	0,3	152	0,3	0,67
Italiaan x Oost-Europeaan of Balkan	24	0,3	60	0,2	84	0,2	0,71
Italiaan x Scandinaviër	18	0,2	44	0,1	62	0,1	0,71
Italiaan x Zuid-Amerikaan	90	1	34	> 0,1	38	> 0,1	0,89
Italiaan x BeNeLux	4	> 0,1	20	> 0,1	30	> 0,1	0,83
Italiaan x Australiër	8	> 0,1	6	> 0,1	14	> 0,1	0,43
Italiaan x N-Afrikaan of Midden-Oosten	4	> 0,1	6	> 0,1	10	> 0,1	0,6
Totaal	9139	100	35681	100	44820	100	

Tabel 4: De samenstelling van de partnerkeuze van Italianen tussen rurale en stedelijke gebieden in de periode 1880-1910.⁵⁶

Om een beter overzicht te krijgen in de ruraal-urbane verdeling van etnische groepen in de VS is in tabel 5 de urbanisatiegraad per groep gepresenteerd. Hierbij is het belangrijk om te onthouden dat dit overzicht betrekking heeft op de personen in de dataset die met een Italiaan zijn getrouwd. Aangezien Italianen een relatief hoge urbanisatiegraad kenden van ongeveer 81 procent, bewoog de gemiddelde urbanisatiegraad voor de andere groepen zich naar dit percentage. Dit fenomeen is sterk van toepassing onder Italiaans-Oostenrijks-Zwitserse en Italiaans-Duitse huwelijken. Hetzelfde verschil is te zien in Centraal-Amerikaanse migranten die vanaf het Amerikaanse continent naar de VS migreerden. Over hun urbanisatiegraad wordt in de literatuur weinig geschreven. Daarentegen is van Franse Canadezen wel bekend dat grote delen van hen een agrarische achtergrond hadden. Vanwege het gure klimaat was er maar een korte periode waarin zij het land konden verbouwen op het platteland van Quebec. Daarom trokken veel Canadezen naar de VS. Een treinrit bracht hen naar verschillende plaatsen in New England waar zij op het land kwamen te werken of in kleine fabrieken in rurale omgevingen.⁵⁷ Dit leidde tot een relatief lage urbanisatiegraad vergeleken met Italiaanse migranten die per boot de overtocht maakten.

⁵⁶ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

⁵⁷ Daniels, *Coming to America*, 259-261.

Zij vestigden zich in grote getalen in de stedelijke gebieden waarin zij aankwamen zoals New York of Boston.⁵⁸

Geboorteland	Urbaan	Ruraal	Totaal	Urbanisatiegraad
Italië	31550	7395	38945	0,81
Verenigde Staten	2339	1115	3454	0,65
Ierland	476	102	578	0,82
Duitsland	434	139	573	0,76
Verenigd Koninkrijk	247	68	315	0,88
Frankrijk	237	75	312	0,76
Oostenrijk & Zwitserland	132	97	229	0,58
Canada	82	44	126	0,65
Centraal Amerika	48	45	93	0,52
Zuid-Europa	51	25	76	0,67
Scandinavië	22	9	31	0,71
Oost-Europa & Balkan	30	12	42	0,71
Zuid-Amerika	17	2	19	0,89
Benelux	10	5	15	0,67
Australië & Oceanië	3	4	7	0,43
Midden-Oosten & Noord Afrika	3	2	5	0,6
Totaal	35681	9139	44820	

Tabel 5: De urbaan-rurale verhoudingen per nationaliteit in de periode 1880 - 1910.⁵⁹

Het mechanisme van partneraanbod en trouwgedrag van Blau, Beeker en Fitzpatrick was dus sterk aan de orde voor de omgeving waarin Italiaanse migranten leefden. Wanneer de groep Italianen kleiner was, waren zij sneller geneigd buiten de eigen groep te trouwen. De Italianen op het platteland zouden volgens het model van Berry beter geassimileerd en geïntegreerd moeten zijn geweest dan in de stedelijke omgevingen, hoewel Italianen ook op het platteland alsnog voornamelijk onderling trouwden. Italianen waren in urbane centra meer gesepareerd van de rest van de stedelijke maatschappij in vergelijking met het platteland.

Regionale verdelingen

Om de partnerkeuze van migranten in geografisch opzicht beter te belichten, is er vanuit een ander perspectief naar de ruimtelijke verdeling van getrouwde Italiaanse migranten gekeken. Hiervoor is er een variabele gecreëerd vanuit de variabele over de woonplaats van de migranten. Deze had net als bij het geboorteland van de personen in de dataset een code, welke vervolgens is getransformeerd van de staat waarin zij leefden naar een van de vier regio's: oostkust, Midwesten, zuiden of westen. Deze variabele hangt sterk samen met de verhoudingen tussen urbane en rurale regio's, aangezien met name

⁵⁸ Gabaccia, *Italy's many Diasporas*, 77-78.

⁵⁹ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

de Oostkust sterk geurbaniseerd was, terwijl de overige regio's voornamelijk uit rurale gebieden bestonden. De staten aan de oostkust zijn in het zuiden afgebakend door de Mason-Dixonlijn en in het westen door de staten van het Midwesten, die de staten Minnesota, Iowa, Missouri, Wisconsin, Illinois, Michigan, Indiana, Ohio, North Dakota, South Dakota, Nebraska en Kansas omvat. Het Zuiden strekt van Maryland, West Virginia, Kentucky, Tennessee, Arkansas en Oklahoma naar Texas en de staten die ten zuiden hiervan liggen. Het westen omvat de overige staten, inclusief Alaska.

Regio in de VS	Oostkust		Midwesten		Zuiden		Westen		Totaal	
Nationaliteit van huwelijk	Frequentie	Percentage	Frequentie	Percentage	Frequentie	Percentage	Frequentie	Percentage	Frequentie	Percentage
Italiaan x Italiaan	21962	82,1	3837	64,3	3302	53,2	3967	67,1	33068	73,8
Italiaan x Amerikaan	2568	9,6	1230	20,6	2068	33,3	1044	17,7	6910	15,4
Italiaan x Ier	628	2,3	140	2,3	218	3,5	170	2,9	1156	2,6
Italiaan x Duitser	492	1,8	326	5,5	206	3,3	122	2,1	1146	2,6
Italiaan x Brit	374	1,4	100	1,7	74	1,2	82	1,4	630	1,4
Italiaan x Fransman	270	1	90	1,5	134	2,2	130	2,2	624	1,4
Italiaan x Oostenrijker of Zwitser	150	0,6	108	1,8	62	1	138	2,3	458	1
Italiaan x Canadees	148	0,6	56	0,9	4	0,1	44	0,7	252	0,6
Italiaan x Centraal Amerikaan	18	> 0,1	0	0	38	0,6	130	2,2	186	0,4
Italiaan x Zuid-Europeaan	44	0,2	12	0,2	72	1,2	24	0,4	152	0,3
Italiaan x Oost-Europeaan of Balkan	40	0,1	32	0,5	10	0,2	2	> 0,1	84	0,2
Italiaan x Scandinaviër	16	> 0,1	18	0,3	6	0,1	22	0,4	62	0,1
Italiaan x Zuid-Amerikaan	14	> 0,1	0	0	2	> 0,1	22	0,4	38	0,1
Italiaan x Benelux	10	> 0,1	16	0,3	2	> 0,1	2	> 0,1	30	0,1
Italiaan x Australiër	0	0	0	0	2	> 0,1	12	0,2	14	> 0,1
Italiaan x N-Afrikaan of Midden-Oosten	6	> 0,1	2	> 0,1	2	> 0,1	0	0	10	> 0,1
Totaal	26740	100	5967	100	6202	100	5911	100	44820	100

Tabel 6: de verdeling van de type huwelijken in regio's in de VS. Het grootste aandeel huwelijken is in iedere categorie dikgedrukt.⁶⁰

In tabel 6 is te zien hoe alle huwelijken zich per regio tot elkaar verhielden. Het aantal Italiaanse migranten dat zich met een huwelijkspartner aan de oostkust van de VS had gevestigd, omvatte 59,7 procent van alle huwelijken in de dataset. In deze categorie vallen steden met grote concentraties van Italiaanse migranten zoals New York, Boston en Philadelphia. New York was een van de drukste havens waar Italiaanse en andere Europese migranten het land betraden. Ten minste 36 procent van alle personen in de dataset woonde in New York. Deze grote concentratie van Italiaanse migranten is te verklaren door de arbeid die zij verrichtten. In de grote steden was er veel ongeschoold werk te vinden voor Italianen, zoals in de bouw of in de industrie.⁶¹ Aan de oostkust bevonden zich 82,4 procent volledig Italiaanse huwelijken waardoor er een kleiner aandeel exogame huwelijken was dan in andere regio's.

⁶⁰ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

⁶¹ Gabaccia, *Italy's many Diasporas*, 61-62.

Zoals al eerder is gebleken, resulteerde een ruime partnerkeuze binnen de eigen groep in een hoge mate van endogamie.

In de andere drie regio's vestigden zich minder Italianen dan aan de oostkust en waren er met name in het zuiden weinig Italiaans homogene huwelijken. Het overwegend agrarische zuiden was minder in trek bij Italiaanse migranten en slechts 10 procent van de getrouwde Italianen kwam hier te wonen. In het zuiden woonden bijna alle koppels die beide van Italiaanse komaf waren in New Orleans.⁶² Het relatief kleine aantal endogame huwelijken in de overige drie regio's is dus ook hier te duiden door de hoge urbanisatiegraad van Italiaanse migranten, vanwege de invloed die deze had op de groeps grootte en het aanbod aan huwelijkspartners. Ook is bekend dat zich grote groepen Duitsers vestigden in het Midwesten, waar zij de grootste gemeenschap waren onder alle migranten.⁶³ De 5,5 procent Italiaans-Duitse huwelijken staat daarmee in sterk contrast met de andere regio's, waar deze huwelijken tussen de 1,8 en 3,3 procent varieerden. Ook toont de tabel de groep Canadezen die zich voornamelijk in de noordelijke staten vestigde. Wanneer men kijkt naar factoren zoals geloof of 'oude' en 'nieuwe' migratie zijn er geen significante verschillen te zien in de woonplaats van de koppels.

Gemengde huwelijken waren talrijk onder Ieren, Duitsers, maar met name onder Amerikanen. Wanneer er een gebrek was aan Italiaanse huwelijkspartners, leek er een patroon te bestaan dat deze ruimte hoofdzakelijk werd opgevuld door Amerikaanse partners. Het aandeel Italiaans-Amerikaanse huwelijken varieerde in de regio's tussen de 9,6 en 33,3 procent. Dit gegeven was groter dan iedere andere categorie die niet volledig Italiaans was. Het aandeel Italiaans-Amerikaanse huwelijken is desalniettemin opvallend wanneer men in acht neemt dat met name in zuidelijke staten er tot in de jaren 1960 anti-interraciale huwelijkswetten golden. Deze wetten verboden blanke Amerikanen te trouwen met afro-Amerikanen en andere etnische minderheden.⁶⁴

Zelfs na de afschaffing van deze wetten waren blanke Amerikanen nog zeer conservatief met betrekking tot gemengde huwelijken. Xenofobie van blanke Amerikanen richting migranten werd een groter probleem vanaf de aankomst van de 'nieuwe' migratiegolf. Er ontstond een patroon van discriminatie die het sterkste was jegens de groep migranten die het laatst was gearriveerd en daardoor vaak ook het minst geassimileerd was. Deze 'nieuwe' migranten werden om hun geloof en om hun etnische afkomst gediscrimineerd, wat onder andere resulteerde in geweldplegingen tegen Italianen, zoals een bloedige lynchpartij in 1891 in New Orleans.⁶⁵

Ondanks dit gegeven trouwden Italianen in het zuiden, wanneer zij niet met een andere Italiaan trouwden, het vaakste met een Amerikaan. Het is door het schrille contrast tussen deze discriminatie en

⁶² Humbert S. Nelli, *From Immigrants to Ethnic: the Italian Americans* (New York 1983) 68-69.

⁶³ Sassler, *Gender and Ethnic Differences*, 613.

⁶⁴ Spörlein, *Ethnic intermarriage in longitudinal perspective*, 12.

⁶⁵ Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 410; P.F. Hall, 'Future of American Ideals', *Selected Articles on Immigration* (1915) 67-92; Richard Gambino, *Vendetta: A True Story of the Worst Lynching in America, the Mass Murder of Italian-Americans in New Orleans in 1891, the Vicious Motivations Behind It, and the Tragic Repercussions That Linger to This Day* (Double Day, NY 1977).

hoge huwelijkscijfers lastig te bepalen hoe de acculturatie van Italianen hier verliep. Wanneer men het acculturatiemodel van Berry op de onderzoeksdata betreft, kan men concluderen dat Italianen in het zuiden van de VS het meeste assimileerden ten opzichte van de andere regio's. Het aandeel huwelijken tussen Italianen en andere migranten was in het Midwesten en het westen het grootst, respectievelijk 15,1 en 15,2 procent tegenover 8,3 procent aan de oostkust en 13,5 procent in het zuiden. In het Midwesten en het westen integreerden Italiaanse migranten dus het meest. Ook wanneer men kijkt naar geografische factoren zoals ruraal-urbane verhoudingen of de verdeling in regio's was het aanbod huwelijkspartners dus doorslaggevend in het acculturatieproces van Italiaanse migranten. De rol van staatsbemoeienis en discriminatie is lastig te duiden omdat huwelijkspartners doorslaggevend waren in het acculturatieproces.

Engelse taalvaardigheid

Om het acculturatieproces van Italiaanse migranten in de VS nog beter in kaart te brengen is ervoor gekozen om te kijken naar de invloed van de beheersing van de Engelse taal op de partnerkeuze van Italiaanse migranten. De beheersing van de Engelse taal was een cruciale factor in het assimilatieproces van migranten.⁶⁶ Voor migrerende Italianen was er de optie om naar een *padrone* te stappen, die voor een fors bedrag de volledige overtocht naar de VS regelde en hen voorzag van onderdak, een baan en onderwijs. Hier kregen zij lessen over de geschiedenis van de VS en de Engelse taal.⁶⁷ In verschillende studies wordt gebruik gemaakt van taal als variabele om de assimilatie van migranten in een maatschappij te meten.⁶⁸ In de database is er van 21.579 personen bekend of zij de Engelse taal machtig waren of niet. Tabel 7 laat zien hoeveel personen in een type huwelijk Engels spraken en hoe dit zich verhiel tot de personen die geen Engels spraken. Helaas is de database niet toereikend genoeg om te laten zien hoeveel personen binnen het huwelijk Engels kon spreken.

⁶⁶ Cheney, *Linguistic Assimilation of the U.S.*, 316.

⁶⁷ Gabaccia, *Italy's many Diaspora*, 61-64.

⁶⁸ Puschmann, *Paths of acculturation*, 192; Cheney, *Linguistic Assimilation of the U.S.*; Pagnini, *Intermarriage and Social Distance*, 410.

	Spreekt Engels					
Nationaliteit van huwelijk	Ja	Nee	Verwacht percentage	Geobserveerd percentage	Verschil procentpunten	Totaal absoluut
Italiaan x Italiaan	8597	7784	0	52,5	52,5	16381
Italiaan x Amerikaan	1609	84	50	95	45	1693
Italiaan x Ier	90	3	50	96,8	46,8	93
Italiaan x Duitser	136	10	0	93,2	93,2	146
Italiaan x Brit	66	5	50	93	43	71
Italiaan x Fransman	82	12	0	87,2	87,2	94
Italiaan x Oostenrijker of Zwitser	98	24	0	80,3	80,3	122
Italiaan x Canadees	42	4	37,5	91,3	53,8	46
Italiaan x Centraal Amerikaan	9	3	0	75	75	12
Italiaan x Zuid-Europeaan	17	3	0	85	85	20
Italiaan x Oost-Europeaan of Balkan	24	4	0	85,7	85,7	28
Italiaan x Scandinaviër	15	3	0	83,3	85,3	18
Italiaan x Zuid-Amerikaan	7	1	0	87,5	87,5	8
Italiaan x Benelux	8	0	0	100	100	8
Italiaan x Australiër	2	0	50	100	50	2
Italiaan x Noord-Afrikaan of Midden-Oosten	4	0	0	100	100	4
Missende data						26074

Tabel 7: de beheersing van de Engelse taal onder Italiaanse migranten en hun partners.⁶⁹

Men kan aannemen dat nagenoeg alle huwelijkspartners van Italianen in de categorieën Amerikaan, Ier, Brit en Australiër de Engelse taal beheersten en dat dit bij niet-Engelstalige migranten niet het geval was. In de kolom ‘verwacht percentage’ is het percentage weergegeven van het aantal personen waarvan wordt verwacht dat zij de Engelse taal machtig waren. Voor Amerikanen en migranten uit Engelstalige landen was dit 100 procent. Daarentegen was dit percentage voor de overige migranten 0 procent. Dit resulteerde bij huwelijken tussen een Italiaan en een Amerikaan in een verwacht percentage van 50 procent en in een Italiaans-Duits huwelijk een verwacht percentage van 0 procent. Vanwege de complexe natuur van de taalverdeling in Canada aan het eind van de negentiende eeuw is in dit onderzoek uitgegaan van een census die is uitgevoerd in 1901. Hieruit volgde dat ongeveer driekwart van de Canadese bevolking de Engelse taal machtig was.⁷⁰ Daarmee is voor de categorie ‘Italiaans-Canadese huwelijken een verwacht percentage van 37,5 procent vastgesteld. Voor deze variabele is niet gekozen voor een statistische analyse met een chi-kwadraattoets, omdat de data in de dataset niet voldeed aan de assumpties waaraan een dergelijke toetsing moet voldoen.⁷¹

⁶⁹ Bureau of the Census, IPUMS dataset.

⁷⁰ Statistics Canada, The evolution of English–French bilingualism in Canada from 1901 to 2011, <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/11-630-x/11-630-x2016001-eng.htm> (geraadpleegd: 01 maart 2021).

⁷¹ Met een chi-kwadraattoets zou men hier kunnen controleren of de geobserveerde data afwijkt van de verwachte data. In het geval van de Engelse taalvaardigheid van de personen in de dataset betekent dit dat men kan toetsen of er een bepaald huwelijkstype verband houdt met de hoeveelheid mensen die Engels sprak in die categorie. Voor het uitvoeren van een chi-kwadraattoets mag niet meer dan 20 procent van alle cellen bestaan uit

Aan de tabel is te zien dat de categorie 'Italiaan x Italiaan' de Engelse taal het minst goed beheerste van alle categorieën. 52,5 procent van deze groep sprak Engels, tegenover 95 procent in de categorie Italiaans-Amerikaanse huwelijken en gemiddeld 89,3 procent onder de rest van de huwelijken. Als men de Italianen uit deze categorieën isoleert, wordt duidelijk dat 45 procent van de Italianen in huwelijken met Amerikanen de Engelse taal machtig was, tegenover gemiddeld 73,6 procent van de Italianen die met andere migranten trouwden. Dit gemiddelde is genomen uit het verschil in procentpunten tussen het verwachte en geobserveerde percentage per nationaliteit, en het totaal absolute aantal gevallen per nationaliteit. Hieruit kan men afleiden dat Italianen het beste Engels spraken wanneer zij met andere migranten trouwden. Met name migranten uit Italiaans-Duitse, -Franse, -Oostenrijkse en -Zwitserse huwelijken waren bekwaam met het Engels. Dit kan men verklaren doordat het leren van de Engelse taal belangrijk was voor communicatie met mensen buiten de eigen groep.

Eveneens zou het leren van bijvoorbeeld een Scandinavische taal voor Italianen waarschijnlijk minder relevant zijn, omdat men hierdoor slechts met een beperkt aantal mensen kon communiceren. Hiermee zou ook de relatief lage Engelse taalbeheersing van migranten uit Romaanstalige landen kunnen worden geduid. Het aanleren van het Frans of Spaans was voor Italianen makkelijker dan het Engels of het Duits, dus bleven deze koppels waarschijnlijk meer in de marge ten opzichte van huwelijken waarin wel Engels gesproken kon worden.

Anderzijds zou men de vraag kunnen stellen wat hier oorzaak en gevolg is. Men zou ook kunnen stellen dat Italianen die juist bekwaam waren in het spreken van de Engelse taal, meer kans hadden om een niet-Italiaanse partner te vinden. Daardoor zouden zij beter kunnen assimileren en integreren dan hun Italiaanse collega's die geen Engels spraken. Men kan daarom stellen dat Italiaanse migranten profijt hadden van een goede beheersing van de Engelse taal in het acculturatieproces. Engelse taalvaardigheid vergrootte de kans dat zij met iemand buiten de Italiaanse gemeenschap trouwden en minder afgezonderd raakten in de Amerikaanse maatschappij. Een betere beheersing van de Engelse taal duidt er daardoor op dat Italiaanse migranten beter geassimileerd en beter geïntegreerd waren dan wanneer zij geen Engels spraken.

Conclusies

Deze studie had het doel de partnerkeuze en daarmee de acculturatie van Italiaanse migranten tijdens de periode 1880-1910 in kaart te brengen. Hiervoor is de invloed van chronologische, geografische en taalkundige factoren op de partnerkeuze van Italiaanse migranten getoetst. Voor deze analyse is gebruik gemaakt van een omvangrijke dataset en hieruit kunnen een aantal conclusies getrokken worden.

verwachte aantallen onder de 5. In 11 van de 16 cellen in de kolom 'verwacht percentage' is het aantal onder de 5 en mag de chi-kwadraattoets dus niet worden uitgevoerd. Lakehead university, Assumptions/Restrictions for Chi-square Tests on Contingency Tables, https://sites.google.com/a/lakeheadu.ca/bweaver/Home/statistics/notes/chisqr_assumptions (geraadpleegd 13 maart 2021).

Allereerst kan worden geconcludeerd dat het huwelijksgedrag van Italiaanse migranten in de onderzoeksresultaten grotendeels in lijn was met de theorie van Blau, Beeker en Fitzpatrick. Daarin werd vastgesteld dat het huwelijksgedrag van migranten grotendeels afhankelijk was van het aantal mogelijke huwelijkspartners van dezelfde afkomst.⁷² Hoewel Italianen al voor de versnelling van de massamigratie richting de VS rond 1880 een hoge mate van endogamie kenden, trouwden zij in latere jaren steeds vaker binnen de eigen groep. De massamigratie vergrootte de Italiaanse interne huwelijksmarkt, wat terug te zien is in de partnerkeuze van de censusjaren 1900 en 1910. In deze jaren trouwden Italianen bijna uitsluitend onderling. Wanneer men dit gegeven koppelt aan het model van Berry, is te zien dat Italianen al vanaf het begin van de onderzoeksperiode voornamelijk gesepareerd leefden in de Amerikaanse samenleving.

Desondanks trouwde in 1880 toch ongeveer een derde van de Italianen niet met een landgenoot, hoewel de Italiaanse partnermarkt relatief klein van omvang was vergeleken met de Duitse en Ierse partnermarkt. Wanneer Italianen buiten de groep trouwden, gebeurde dit voornamelijk met Amerikanen, maar ook met Duitsers en Ieren. Hierdoor kan men stellen dat een aanzienlijk deel van de Italianen in 1880 toch assimileerde en integreerde. Dit is in lijn met de stellingen van Alba en Sassler.⁷³ Zoals zij beschreven was het assimilatieproces onderhevig aan tal van andere factoren, en kende het geen lineair verloop, zoals eerder door Gordon werd beschreven.⁷⁴ Meer longitudinale data zou het verloop van dit proces na 1910 nog beter in kaart kunnen brengen.

Ten tweede is gekeken naar de invloed van religie op de partnerkeuze van migranten. Italianen trouwden aan het begin van de onderzoeksperiode relatief vaak met andere katholieken, zoals Ieren. Dit gebeurde voornamelijk wanneer het partneraanbod binnen de eigen groep klein was. Tegelijkertijd trouwden zij weinig met Oost-Europese groepen, zoals de overwegend katholieke Polen. Dit wijkt af van het beeld dat Pagnini en Morgan schetsten in hun onderzoek. Zij stelden dat Italianen met name met Ieren en Polen trouwden wanneer zij niet met een Italiaan of een Amerikaan trouwden.⁷⁵ De grote culturele verschillen tussen Polen en Italianen en het feit dat onder de groep Oost-Europeanen ook veel joden, protestanten en orthodoxe migranten waren, zijn hiervoor mogelijke verklaringen. Ook is de invloed van ‘oude’ versus ‘nieuwe’ migranten terug te zien in de samenstelling van de huwelijkspartners van Italianen. Voor 1885 vertrokken voornamelijk protestantse migranten naar de VS. Italianen die voor 1885 migreerden trouwden vanwege de grote omvang van de protestantse huwelijksmarkt vaker met protestanten dan in de periode erna. Eveneens trouwden zij na 1885 vaker met ‘nieuwe’ migranten, zoals Oost- en Zuid-Europeanen. Dit gegeven staat wel in lijn met de onderzoeksresultaten van Pagnini en Morgan, die twee losse huwelijksmarkten onderscheiden van elkaar tussen de twee migratieperiodes.⁷⁶

⁷² Blau, *Intersecting Social Affiliations and Inter-marriage*, 592.

⁷³ Alba, *The Twilight of Ethnicity* 152-153; Sassler, *Gender and Ethnic Differences*, 630-631.

⁷⁴ Gordon, *Assimilation in American life*; Blau, *Heterogeneity and Inter-marriage* 51-52.

⁷⁵ Pagnini, *Inter-marriage and Social Distance*, 430-431.

⁷⁶ *Ibidem* 430.

Ten derde is in het hoofdstuk 'geografische factoren' aangetoond dat de woonplaats van Italiaanse migranten bepalend was in de partnerkeuze. Door in te zoomen op de samenstelling van de huwelijken tussen stedelijke en rurale gebieden kon worden vastgesteld dat de omvang van de interne huwelijksmarkt bepalend was voor de partnerkeuze en acculturatie van Italiaanse migranten. In rurale gebieden waren er minder Italiaanse huwelijkspartners voorhanden dan in steden en trouwden Italianen op het platteland dus vaker buiten de eigen groep. Daarom kan men concluderen dat Italianen op het platteland beter geassimileerd en geïntegreerd waren dan in steden. De theorie over de correlatie tussen groepsomvang en partnerkeuze van Blau, Beeker en Fitzpatrick is daarmee ook op deze variabele van toepassing.⁷⁷

Een gelijksoortig patroon is te zien wanneer de woonplaats van de koppels wordt verdeeld in regio's. Vanwege de ruime aanwezigheid van Italianen aan de oostkust waren zij sneller geneigd binnen de eigen groep te trouwen dan in andere regio's. Dit sluit aan op het beeld dat in de onderzoeken van Wildsmith, Sassler, Pagnini en Morgan werd geschetst. Hierin werd gesteld dat Italianen aan de oostkust voornamelijk onderling trouwden en dat daar een grote Italiaanse gemeenschap bestond. Daardoor leefden zij aan de oostkust het meest gesepareerd van andere etnische groepen. In tegenstelling tot de oostkust, laten de onderzoeksresultaten in deze studie duidelijk zien dat Italianen met name in het zuiden meer integreerden dan in het westen en het Midwesten, waar zij het meest assimileerden van de regio's.⁷⁸ Desalniettemin leefden Italiaanse migranten in alle vier de regio's hoofdzakelijk gesepareerd, waardoor het aanbod aan huwelijkspartners in ieder geval leidend blijkt te zijn in de partnerkeuze. Hierdoor is de rol van andere structurele en culturele factoren zoals staatsbemoeienis en discriminatie in de partnerkeuze lastig te duiden.

Ten slotte kan geconcludeerd worden dat Italiaanse migranten beter assimileerden en integreerden wanneer zij de Engelse taal beheersten. Italiaanse migranten die Engels konden spreken waren sneller geneigd buiten de eigen groep te trouwen dan Italianen die geen Engels spraken. De onderzoeksresultaten zijn daarmee in lijn met de stelling van Pagnini en Morgan. Hierin stelden zij dat met name Italianen slecht Engels konden spreken in vergelijking met andere etnische groepen, waardoor zij minder snel buiten de eigen groep trouwden.⁷⁹ In het wetenschappelijk debat is hier verder nog weinig aandacht aan besteed, maar vervolgonderzoek zou dit nog beter kunnen belichten door te onderzoeken wie in het huwelijk Engels kon spreken. Hierdoor zou men de rol van Engelse taalbeheersing op de partnerkeuze verder in kaart kunnen brengen.

Dit onderzoek heeft zich gericht op de jaren waarin de Italianen massaal arriveerden in de VS, waarbij is gebleken dat Italianen steeds meer separeerden dan assimileerden of integreerden. Hoewel Italianen aan het begin van de grote migratiebeweging richting het Noord-Amerikaanse continent nog

⁷⁷ Blau, *Intersecting Social Affiliations and Inter marriage*, 600-601.

⁷⁸ Wildsmith, *Assimilation and inter marriage*, 610; Sassler, *Gender and Ethnic Differences*, 630-631; Pagnini, *Inter marriage and Social Distance* 410.

⁷⁹ Pagnini, *Inter marriage and Social Distance*, 410.

relatief vaak met Amerikanen of andere migranten trouwden, werd dit aandeel in de jaren tot 1910 steeds geringer. Door chronologische, geografische en taalkundige variabelen te onderzoeken, is het mechanisme dat Blau, Beek en Fitzpatrick presenteerden aan het licht gekomen.⁸⁰ De partnerkeuze van Italiaanse migranten leek bij de onderzochte variabelen altijd onderhevig te zijn aan de omvang van de Italiaanse partnermarkt. Hieruit kan men leren dat assimilatie geen lineair proces is zoals Gordon stelde, maar een complex verloop van gebeurtenissen die van invloed zijn op de acculturatie van migranten.⁸¹ De leus *ubi panis ibi patria* van verlichtingsschrijver Crèvecoeur was dus sterk aan de orde voor Italiaanse migranten die in de negentiende en vroege twintigste eeuw naar de VS migreerden. De hoge mate van endogamie duidt erop dat zij veelal een enclave hadden opgebouwd in de Amerikaanse maatschappij waarin zij de eigen cultuur manifesteerden en doorgaven aan latere generaties.

⁸⁰ Blau, *Intersecting Social Affiliations and Intermarriage*, 592

⁸¹ Gordon, *Assimilation in American life*

Bronnen

- Bundesamt für Statistik, Religionslandschaft 1888-1900,
<https://www.census1850.bfs.admin.ch/de/religionslandschaft.html> (geraadpleegd 7 januari 2021).
- Lakehead university, Assumptions/Restrictions for Chi-square Tests on Contingency Tables,
https://sites.google.com/a/lakeheadu.ca/bweaver/Home/statistics/notes/chisqr_assumptions
(geraadpleegd 13 maart 2021).
- Mulberry Street, Little Italy, New York (ca. 1900) digitaal ingekleurde zwart-wit foto, Library of Congress Prints and Photographs Division, fotonummer 53641.
- Minnesota Population Center. Integrated Public Use Microdata Series, International: Version 7.3 [Bureau of the Census]. Minneapolis, MN: IPUMS, 2020.<https://doi.org/10.18128/D020.V7.2>.
- Statistics Canada, The evolution of English–French bilingualism in Canada from 1901 to 2011,
<https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/11-630-x/11-630-x2016001-eng.htm> (geraadpleegd: 01 maart 2021).
- Statistik Austria, Bevölkerung nach dem Religionsbekenntnis,
http://www.statistik.at/web_de/static/bevoelkerung_nach_dem_religionsbekenntnis_und_bundeslaendern_1951_bis_2001_022885.pdf (geraadpleegd 7 januari 2021).
- Ubi Panis ibi patria, Internet Archive Wayback Machine,
<https://web.archive.org/web/20140201220441/http://iron.lmc.gatech.edu/~ntrivedi6/blog/?p=604> (geraadpleegd 12 januari 2021).

Literatuur

- Alba, Richard D., ‘The Twilight of ethnicity among Americans of European ancestry: the case of Italians’ *Ethnic and Racial Studies* 8:1 (1985) 134-158.
- Berry, John W., ‘Intercultural Relations in Plural Societies: Research Derived from Multiculturalism Policy’, *Acta De Investigación Psicológica* 3:2 (2013) 1122–35.
- Blau, Peter, ‘Heterogeneity and Inter-marriage’, *American Sociological Review* 47 (1982) 45-62.
- Blau, Peter M., Joseph E. Schwartz, *Crosscutting Social Circles: Testing a Macrostructural Theory of Intergroup Relations* (Orlando 1984).
- Blau, Peter, C. Becker, K. Fitzpatrick, ‘Intersecting Social Affiliations and Inter-marriage’, *Social Forces* 62 (1984) 585-606.
- Bosworth, Richard, *Italy and the wider world 1860-1960* (Londen 1996).
- Cheney, T., ‘Linguistic Assimilation of the U.S. Immigrants: 1900-1910’, *Population Association of America* (New Orleans 1988).
- Daniels, Roger, *Coming to America : a history of immigration and ethnicity in American life* (New

- York 1991).
- Drachsler, J., *Intermarriage in New York City: A Statistical Study of the Amalgamation of European Peoples* (New York 1968).
- Gabaccia, Donna, *Italy's many Diasporas* (Londen 2000).
- Gabaccia, Donna, *Immigration and American diversity : a social and cultural history* (Malden 2002).
- Gambino, Richard, *Vendetta: A True Story of the Worst Lynching in America, the Mass Murder of Italian-Americans in New Orleans in 1891, the Vicious Motivations Behind It, and the Tragic Repercussions That Linger to This Day* (Double Day, NY 1977).
- Gordon, Milton, *Assimilation in American life* (New York 1964).
- Hall, P.F., 'Future of American Ideals', *Selected Articles on Immigration* (1915) 67-92.
- Kalmijn, Matthijs, 'Intermarriage and homogamy: causes, patterns, trends', *Annual Review of Sociology* 24 (1998) 395-421.
- Kennedy, Ruby Jo Reeves, 'Single or Triple Melting Pot? Intermarriage Trends in New Haven, 1870-1950', *American Journal of Sociology* 58:56 (1952) 56-59.
- La Bella, Laura, *How Italian Immigrants Made America Home* (New York 2019).
- Landale, N., Tolnay, S., 'Generation, Ethnicity, and Marriage: Historical Patterns in the Northern United States', *Demography* 30 (1993) 103-126.
- Logan, John R., Hyoung-jin Shin, 'Immigrant Incorporation in American Cities: Contextual Determinants of Irish, German, and British Intermarriage in 1880', *International Migration Review* 46:3 (2012) 710-739.
- Lucassen, L., 'De selectiviteit van blijvers. Een reconstructie van de sociale positie van Duitse migranten in Rotterdam (1870-1885)', *Tijdschrift Voor Sociale En Economische Geschiedenis* 1:2 (2004) 92-115.
- McCaa, Robert, 'Ethnic Intermarriage and Gender in New York City', *The Journal of Interdisciplinary History* 24:2 (1993) 207-231.
- Nelli, Humbert S., *From Immigrants to Ethnics: the Italian Americans* (New York 1983).
- Pagnini, D., Morgan, P., 'Intermarriage and Social Distance among U.S. Immigrants at the Turn of the Century', *American Journal of Sociology* 96:2 (1990) 405-432.
- Park, Robert, Burgess, Ernst, *Introduction to the Science of Sociology* (Chicago 1921).
- Park, Robert, Burgess, Ernst, *The city* (Chicago 1925).
- Park, Robert, 'Human migration and the marginal man', *The American Journal of Sociology* 33:6 (1928) 881-893.
- Peach, C., 'Ethnic Segregation and Intermarriage', *Annals of the Association of American Geography* 70 (1980) 371-381.
- Puschmann, P., N. Van den Driessche, K. Matthijs, B. Van de Putte, 'Paths of acculturation and social inclusion. migration, marriage opportunities and assortative mating by geographic origin in Antwerp, 1846-1920', *Journal of Migration History* 2:1 (2016) 177-207.

- Gianfausto Rosoli, *Un secolo di emigrazione italiana 1876-1976* (Rome 1978).
- Salvatore, Mondello, 'Italian Migration to the U.S. as Reported in American Magazines, 1880-1920', *Social Science* 39:3 (Juni 1964) 131-142.
- Sassler, Sharon, 'Gender and Ethnic Differences in Marital Assimilation in the Early Twentieth Century' *International Migration Review* 39 (2005) 608-636.
- Spörlein, Christoph, Elmar Schlueter, Frank van Tubergen, 'Ethnic intermarriage in longitudinal perspective: Testing structural and cultural explanations in the United States, 1880-2011', *Social Science Research* 43 (2014) 1-15.
- Wildsmith, Elizabeth, Myron P. Gutmann, Brian Gratton, 'Assimilation and intermarriage for U.S. Immigrant groups 1880-1990', *History of the Family* 8 (2003) 563-584.
- Wirth, Louis, *The ghetto* (Chicago 1928).
- Wong, Ho-Po Crystal, 'Ethnic assortative matching in marriage and family outcomes: evidence from the mass migration to the US during 1900–1930', *Journal of Population Economics* 29 (2016) 817–848.